

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K, in za četrt leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“, v Mariboru. — List se deponira do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat K 1.80. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Regent Aleksander na Hrvatskem.

Vroče želje bratov Hrvatov in Slovencev, da jih obišče regent Aleksander, so se izpolnile — naš regent Aleksander se je mudil v dnevih od 22. do 24. junija na hrvatskih tleh v prestolnici v Zagrebu. Prva njegova pot je bila v stolno cerkev, kjer ga je pričakoval in pozdravil v svečani škofovski obleki nadškof dr. Bauer, opravil zanj molitev, nakar se je regent podal h grobu Zrinskega in Frankopana ter položil srebrn lovorjev venec na grob hrvatskim junakoma.

H kosilu, ki ga je dal regent Aleksander, sta bila povabljeni tudi dva hrvatska kmeta iz Gračana v svoji narodni noši. Vzradoščena nad regentovo ljubeznivostjo sta mu rekla: „O tem bodo govorili še

naši otroci in vnuki, kako smo bili kmetje od naše-ga narodnega vladarja počaščeni, da smo z njim pri isti mizi sedeli, jedli in pili in se razgovarjali. Hvala Vam, kraljevič, za to čast, ki ste nam jo izkazali!“ — Na slavnostnem obedu je imel regent Aleksander prekrasen, duhovit govor, kakršnih je malo slišati iz ust vladajočih knezov, v katerem je radostnega srca povdarjal globoko zadovoljstvo, da se je po tisočletnem boju vendar enkrat uresničila želja troimenskega bratskega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev po združitvi v veliko skupno domovino. Hrvatski narod je regenta Aleksandra vsepovsod, kjerkoli se je pokazal, sprejel navdušeno in slovesno z vsem sijajem in vdanostjo.

Regent v Sloveniji.

Ko je naš narod zaznal, da obišče regent Aleksander tudi Slovenijo, se ga je polastilo nepopisno navdušenje in koprneče želje, videti in stopati po slovenskih tleh prvič in imeti prvič v svoji sredini prvega narodnega vladarja, potomca junaške srbske vladarske rodbine z lavoriko na nešteti bojnih poljanah ovenčanega slavnega voditelja junaške srbske armade, regenta Aleksandra.

Ko je ljudomili regent stopil na slovenska tla, je navdušenje naroda rastlo od postaje do postaje, od Brežic do bele Ljubljane je bila regentova vožnja nepretrgana vrsta navdušenega slavlja. Na vsaki postaji je regent stopil iz vlaka, pozdravljal in odzdravljaval ljudstvo in se mu zahvaljeval za veličastne sprejeme. V Trbovljah je šel med rudarje in se z njimi prijazno razgovarjal. Regenta so spremljali ministrski predsednik dr. Vesnić, minister dr. Korošec ter minister dr. Kukovec. Vse postaje, zlasti bela Ljubljana, so bile v zelenju in v zastavah. V Ljubljani so bili na opoldansko kosilo med drugimi še tudi povabljeni škof dr. Jeglič, bivši tržaški škof dr. Karlin ter minister dr. Korošec. Za nad vse pristrani sprejem se je regent zahvalil s sledečimi besedami, katere je izpregovoril s krepkim glasom: „Globoko ginjen se zahvaljujem za pristrani sprejem, katerega mi je priredila Ljubljana in slovenski narod izražam svojo toplo ljubezen za vse brate Slovence.“ Po teh besedah se je v imenu vlade zahvalil minister doktor Korošec za izredno srčni sprejem in veličastno slovesnost, s katerimi je naš narod pozdravil osvoboditelja Njegovo Visočanstvo, v katerega polagamo vsi Slovenci vse svoje upe in nade. Z nepopisnim navdušenjem je ljudstvo sprejelo govor ministra dr. Korošca, ki je stal vsem Slovincem načelu v najhujšem boju za osvobodjenje in zedinjenje naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Med številnimi deputacijami, ki so se poklonile

Naš vladar v Mariboru.

Na predvečer prihoda.

Naš Maribor je videl v svoji sredini že marsikatero visokega tujega gosta, nebroj tujih knezov in kronanjih glav, toda vsi ti so bili le tujci, bili so pač gostje, ki nikdar niso čutili z narodom in narod ne z njimi. Toda sedaj, ko je naš narod zaznal, da prihaja v njegovo sredo kraljevi princ, njegov osvoboditelj iz tujega rodstva, knez, ki je nas Slovence nazval svoje brate in nam priboril svobodo, sedaj se je polastila naroda nestrpnost koprneče želja, da vidi na lastne oči svojega rešitelja in osvoboditelja in ga po tisočletnem suženjstvu pozdravi kot prvega narodnega vladarja na slovenskih obmejnih tleh. Od vseh strani so prihajali že na Vidov dan brezštevne ljudske množice v Maribor. Celi dan in celo noč se je Maribor pripravljala, da kar najslavesneje pozdravi in sprejme svojega vladarja. Maribor je bil nad vse pričakovano lepo okrašen, ves v zelenju in v zastavah. Na tisoče rok je bilo celo noč na delu, da okraši vse prostore, ulice, ceste in poslopja, le nekaj najstrupenejših nemškutarjev je moralo delati nečastno izjemo,

Pred prihodom.

Ze od ranega jutra je vladalo v mestu živahno vrvenje. Na tisoče in tisoče ljudstva je prihajalo v mesto; Maribor je bil podoben velikemu mravljišču. Ob državni cesti, tam ob tiru koroške železnice je postavila Zveza jugoslovanskih železničarjev prekrasen slavalok z napisom: „Živel naš osvoboditelj! Drugi nad vse okusno okrašen slavalok je bil pred novim dravskim mostom. Ob obeh straneh, državne ceste je pričakovala regentov prihod tisočera množica od vseh strani. Krasen in nad vse očarajoč je bil pogled z novega dravskega mosta na v zastavah vihrajoče mesto. Vse mestne ulice in vsi trgi so bili natlačeni polni ljudstva, kojega število se ceni nad 30.000 oseb. Prihital je narod iz Korotana, iz vseh štajerskih obmejnih občin in naše Prekmurje je poslalo v Maribor čez 300 oseb.

Regent prihaja.

Le težko in nestrpnost je narod pričakoval regentov prihod, vsaka minuta je bila uro dolga in zdelo se je, da se kazaki na urah sploh niso premikali.

Ko je ob pol eni uri popoldne počil prvi strel iz topa in na to še drugih dvajset, so se sekunde čakanja spremenile v dolge ure. Zdelo se je, da je za trenotek nehalo biti vsako srce, za trenotek je zavladovala grobna tišina, nihče se ni ganil, vse je zrl in imelo uprte oči proti onemu mestu, odkoder so se že slišali prvi zvoki fanfar in votlemu šumenju podobni živio-klici. Prišel je zaželen trenotek: kraljeva garda na velikih konjih krasne postave ter 24 avtomobilov so naznanjali, da se bliža on, v katerega oči so bile uprte oči vseh — regent Aleksander. Med neprestanimi živio-klici, mahljanjem z robcije narod pozdravljaval regenta ves čas do prelepe tribune pred rotovžem. Regent, krasna viteška postava, nad vse priključive zunanjosti je več čas neumorno do tribune pozdravljaval in odzdravljaval zbranemu narodu.

Regent pred mestno hišo.

Med nepopisnim navdušenjem je stopil regent pred baldahin, kjer ga je mestni gerent dr. Leskovar pozdravil v imenu Maribora in cele severne Jugoslavije. Na gerentov pozdrav je odgovoril prestolonaslednik s krepkim, a lepo in milo donečim glasom: „Hvala Vam srčna za iskreni sprejem in pozdrav! Obljubljam Vam, da bom Maribor posejil še večkrat. Živeli!“

Sprejem deputacij.

Regenta je pred baldahinom pozdravila soproga generala Maistra, mu izročila šopek, na kar se je regent razgovarjal z duhovščino na čelu ji škof doktor Napotnik in s poslanci. V mestni hiši je regent sprejel nad 100 deputacij, med temi vse naše krščanske organizacije. Deputaciji Orlov je izrazil željo, da bi orlovski tabor dobro uspel. Nad vse pristrano je tudi sprejel deputacijo Prekmurcev.

Regentova zahvala.

Po končanem sprejemu deputacij je regent v spremstvu ministra dr. Korošca in gerenta dr. Leskovarja stopil na balkon mestne hiše. V trenotku, ko ga je narod zagledal, ni bilo živio-klicev ne konca in ne kraja. Ko se je nekoliko polegel vihar navdušenja, je zaklical regent: „Hvala Vam bračo Slovenci! Živeli! Nato se je regent podal v Narodni dom na obed, katerega se je udeležilo okoli 110 oseb.

Regent v stolnici.

Kakor povsod na svojem obisku, se je regent tudi v Mariboru podal v stolnico, kjer ga je stolni župnik sprejel z blagoslovljeno vodo, ga spremljal pred glavni oltar, ter tam opravil predpisano molitev za vladarja.

Dar Rušanov regentu.

Nad vse prijazno je sprejel regent deputacijo Rušanov, o katerih je regentu primpomnil minister dr. Korošec, da so ravno narodno zavedni Rušani morali pretrpeti največja zasramovanja in pregajanja, nakar je kraljevič v svoji narodni navdušenosti zagrabil kar obe roki vsakega Rušana, jim stresel roke in se jim zahvaljeval za prestane žrtve. Deputacija Rušanov je izročila regentu v dar umetniško izgotovljeno košaro s pohorsko cvetlico „rododendrum“. Regent je bil izvanredno vesel tega darila, katero je moralo stati pri slavnostnem obedu v Narodnem domu na mizi pred njim.

Regentovo slovo.

Po obedu se je regent točno ob 3. uri odpeljal proti kolodvoru, kjer ga je že čakal dvorni vlak. Ves čas vožnje na kolodvor ga je narod burno in navdušeno pozdravljaval. Na peronu so se zbrali vsi člani deželne vlade, škof dr. Napotnik s stolnim proštom dr. Matekom, dr. Leskovar, okrajni glavar dr. Lajnšič, zastopniki uradov, šol, društev, župani, časniki itd. Ko je prometni minister dr. Korošec dal znamenje za odhod dvornega vlaka, je zaigrala godba in narod je kakor orkan pozdravljaval v slovo odhajajočega ljudomilega vladarja. Ves čas je regent pristrano odzdravljaval in še, ko je zadnji voz dvornega vlaka izginil izpred oči, ni bilo živio-klicev ne konca ne kraja.

Neizbrisen utis je napravil regentov obisk na nas obmejne Slovence, ki mu kličemo v slovo: Bog ga ohrani zdravega v blagor naše mile očetnjave!

Kmetska zveza za žensko volilno pravico.

Dne 18. junija je imel poslanec dr. Hohnjeec govor za žensko volilno pravico. Njegov govor slove v glavnem tako:

Gospodje narodni poslanci! Doba, v kateri živimo, se imenuje in tudi mora biti demokratična, ljudska. Z vidika prave in pravične demokracije nam je tudi treba presojati predloženi volilni red za volitve v konstituanto. Izjaviti moram, da ni vsestransko demokratičen, ker odreja polovici ljudstva volilno pravico. Zenske ne bodo imele volilne pravice za konstituanto.

Gospodje poslanci! Po statistiki iz leta 1900 je bilo v Evropi kakih 300 milijonov prebivalcev in med temi 4½ miliona več žensk kakor moških, tako da pride na 1000 moških 1035 žen. Prilicno isto razmerje med številom moških in žensk vlada tudi v naši državi. Torej večja polovica našega naroda živi še v političnem podložništvu. Če govorim o političnem podložništvu ženskega spola in sicer zaradi tega, ker ženske nima prava glasovanja, se morem sklicevati na sodbo železnega nemškega kanclerja Bismarcka, ki je rekel: Kdor nima glasa, nima prava.

Gospodje! Tisti govorniki, ki so zavzeli napram ženski volilni pravici odklonilno stališče, so povdarjali, da ni treba dati prava tistemu, kdor tega prava ne zahteva. Ne vem, ali je to načelo v resnici veljavno ali ne. Pravo se mora dati tistim, ki ga pravno. Gospod poslanik dr. Paleček je naglašal, da v naši državi ni ženskega gibanja in dr. Polič je omenil, da ženske niso pošiljale peticij, niso napravile juriša na parlament itd. Gospodje, kar še ni, to se še lahko zgodi.

Med slovenskim ženskim je jak pokret za volilno pravico žensk in sicer ne samo v krogih inteligence, marveč še posebno med delavskim in kmetiskim ženskim. Večkrat sem že slišal pripombo: „Da, da vi Slovenci ste za vse to, kar je moderno.“ Mislim, da to ne more biti za nas ožitek, ampak samo priznanje. Dejstvo pa je, da ta pokret ni omejen samo na slovensko žensko, marveč da je tudi med srbskim in hrvaškim delom jugoslovanskega ženstva to gibanje pognalo močne korenine.

Gospodje! Povdarja se: „Zenska spada v hišo.“ To je bilo izročilo stolletij. Moderni gospodarski razvoj je v to izročilo napravil velike vrzeli. Kjo je zavlada mašina, je domače delo žene omajala, spreminila ter razvrednotila. Mašina je pognala ženske iz hiš na polje pridobitnega dela, v industrijo, trgovino, v šole, v urade in v razne poklice sploh. Ako se je ženska hotela priživiti, je morala nastopiti kot konkurentinja moža; ni pa bila možu konkurentinja samo pri delu, marveč še v veliko večji meri konkurentinja v socialni bedi. In baš tukaj tiči jedro ženskega vprašanja; njegova mati je socialna beda.

Ali ni torej s socialnega stališča potrebno in pravično, da imajo tudi ženske besedo in pridejo do veljave, ko se določajo zakoni, ki urejajo naše narodno gospodarstvo in poedine panoge pridobitnega dela? In to tembolj, ker so žene polne najboljše volje za delo, da nadomestijo izgubo delavnih moči, povzročeno vsled vojne.

V domači hiši je žena osrednje familije. Prvi in glavni del odgoje je njena naloga. Ona odgaja otroke k ljubavi do Boga in cerkve, naroda in domovine, k vdanosti državi; ona sadi in neguje v nežnih srcih otrok čustvo državne edinosti, doživetje veselja in žalosti; ona vceplja v dušo otrok in drugih članov familije ljubezen do reda in dela, čustvo pravičnosti in ljubezni do bližnjega. Te čednosti so poglavitne dr. žavlanske kreposti. Ali ni tedaj vzgoja v rodbini prva in najvažnejša politična šola? Iz tega se spozna veliki pomen žene za razvoj državljanov, hkrati pa tudi potreba politične vzgoje žene same.

Poleg negovanja čustva društvenosti in državljskih čednosti ima žena še drugo politično nalogo. Njen naravni namen je materinstvo. Žena ima mnogo več srea in zmisla nego moški za uboge, bolne, siromake, otroke, zapuščene. V njen delokrog spada zdravstvo, boj zoper alkoholizem, zaščita dece, delavk in javnih nameščenk. To so velike naloge socialne politike, ki jih ima izvršiti občina in država. Zato mora imeti žena vpliv na zakonodavstvo in to tembolj, ker moderna država stremi za tem, da uredi razmerje med možem in ženo, materjo in dečo; v parlamentih se razpravlja o zakonskem pravu (ženitvenem zakonu), o pravu familije, o varstvu mater, o odgoji dece itd. Zato nikdo ni bolj upravičen in bolj poklican nego žena, da sodeluje v odločilnih trenutkih pri določanju usode svojih otrok. Če se žena osvobodi neupoštevanosti, ki jo tlačijo, se dvigne tudi njeno dostojanstvo, poveča se spoštovanje, ki ga ji dolgujejo njeni otroci in okrepi se rodbina.

Gospodje! Ti in drugi razlogi so dovedli žensko gibanje v mnogoterih državah do velikih uspehov tudi v političnem oziru.

Zato, gospodje, bi bilo dobro, da ta nedostatek popravimo. Se je čas za to. Treba bi bilo samo v 9. članu vstaviti besedo „ženska“, da ima torej volilno pravico vsak moški in vsaka ženska, ki dovrši 21. leto, in stvar je dovršena, Gospodje! Če to storimo, se povzdignemo do demokratične višine, na kateri stoji veliki demokrat Wilson. S tem bo tudi naša država odplačala en del in sicer velik del tistega dolga, ki ga dolguje narodno čutečemu, plemenito mislečemu in požrtvovalno delavnemu jugoslovanskemu žensktvu. (Odobravanje in ploskanje.)

Politični ogled.

Jugoslavija. Odkar je potoval naš regent po Hrvatski in Sloveniji, je bilo politično življenje cele Jugoslavije osredotočeno na kraje, kjer se je mudil kraljevič. Sedaj je regent zopet v Beogradu, kamor so mu sledili danes tudi poslanci, da začnejo z delom v narodnem predstavnštvu.

Italija. Italijanska zbornica se je sestala prvič po rešitvi vladne krize 24. junija. Pri tej priliki je podal novi ministrski predsednik Giolitti izjavo nove vlade. Zelo slabo se godi italijanski vojski v Albaniji, ker plašljive Lahe klestijo albanski vstaši prav pošteno. Italijanska vlada je začela zbirati čete, da bi jih odposlala proti Albaniji. Pri tem zbiranju čet je prišlo do nevarnih uporov med italijanskim vojaštvom, ki noče v Albanijo. Ti vojaški upori so našli odmev med delavstvom po Gornji Italiji. Laški socialisti zahtevajo v zbornici, da odpokliče Italija iz Albanije vse čete.

Nemčija. Mirovna konferenca zahteva od Nemčije, da ne sme imeti stalne vojske, ampak le polico v moči 80.000 mož. Nemčija mora uničiti ves

svoj vojni material in izročiti vse svoje zračno brodogojstvo. Po večjih mestih Nemčije so bili zadnje dni nemiri, ki so imeli cilj: izsiliti znižanje cen.

Irskaa. Uporno gibanje na Irskem se širi vedno bolj in bolj. Prišlo je že do krvavih bojev med Irce in angleškimi četami. Na Irskem je sestavljena revolucionarna vlada, ki je vzpostavila lastne upravne oblasti, ki izdajajo stroge naredbes proti Angležem.

Madžarska. Madžarska vlada je odstopila in imajo Ogri sedaj vladno krizo. Socijaldemokratska delavska internacionala je sklenila najostrejši bojkot proti Madžarski, da jo odreže od vsakega uvoza in izvoza, ker je kaznovala krivce bivše strahovlade na Madžarskem. Sedaj je bojkot proti Madžarski izveden v polnem obsegu. Ustavljen je ves promet z Madžarsko.

Grška. Mirovna konferenca je prisodila Grški turško ozemlje krog mesta Smirna v Mali Aziji. Ker niso hoteli izročiti Turki ozemlja Grkom mirnim potom, je začela Grška ofenzivo proti Turčiji pri Smirni. Grki so izvojevali nad Turki baje že veliko zmago.

Kmetska zveza.

Naznanila.

Shodi Kmetske zveze se vršijo: 4. julija po pozni sv. maši pri Sv. Lenartu nad Laškim; 11. julija po sv. maši v Guštanju na Koroškem. Na obeh shodih govori urednik M. Krajnc.

Poročila.

Resolucije

enoglasno sprejete na II. javnem shodu Kmetske zveze v Beltincih 20. junija t. l.

1. Zbor zaupnikov in celi shod zahteva, da se sme uporabiti žito, pridelano na zemlji veleposestev, ki se v lastni režiiji obdelujejo, samo za Prekmurje.

2. Izvoz vsega žita naj se do tiste dobe prepove, dokler vsi nepreskrbljeni sloji v Prekmurju ne bodo do žetve 1921 zadostno preskrbljeni.

3. Vsa nadprodukcija žita, živine itd. naj se sme razpečavati potom proste trgovine v mejah Jugoslavije.

4. Za vso iz Prekmurja izvoženo živino, katere se po podatkih Vnovčevalnice za živino in mast vsaki teden nad 80 glav izvozi odtod, zahtevamo kot neko protikompenzacijo v izmeri odposlane živine zado-

stno množino podplatov in usnja za obutev, oziroma naj se dajo iz te živine dobljene kože na razpolago Gospodarski zadrugi za Prekmurje v Gornji Radgoni, ki pa mora potem te kože odposlati v svrhu predelave v domače tovarne in razpečati usnje ter podplate po svojih podružnicah v Prekmurju.

5. Zbor zaupnikov in shod Kmetske zveze odločno zahteva, da se pošljejo v Prekmurje četudi začasno izključno le krščansko-misleči učitelji in učiteljice, ker v nasprotnem slučaju je utemeljena trditev naših nasprotnikov, da učiteljstvo potom šolske vzgoje in s slabim vzgledom jemlje prekmurskemu prebivalstvu, ki čuti skozinskož krščansko, vero.

6. Protestiramo z ogorčenostjo proti delovanju nekaterih v Prekmurje poslanih uradnikov, ki ovirajo utrditev in okrepitev državne misli, ker vsiljujejo v izvenslužbenem delovanju ljudstvu protikrščanske ideje in veri sovražne časopise. Le krščansko prepričanje je v Prekmurju tesno spojeno z državno mislijo. Ljudski vodje so se borili proti madžarskemu duhu in vplivu vedno vspešno, češ, oklenite se Jugoslavije, ker ona ne bo zatirala vašega krščanskega mišljenja in prepričanja, kakor so delali to Ogri. Dotičnim uradnikom naj se pusti svobodno prepričanje in mnenje, pač pa zahtevamo, da se, če dotičnik ne mara čutiti s tukajšnjim krščanskim ljudstvom, ne vmešuje v politiko, ki žali to prepričanje ljudstva; a obenem zahtevamo uvedbo disciplinarne preiskave

proti vsakemu, ki bo kljub zaproseni prepovedi na kakoršen si bo di način deloval proti krščanskemu prepričanju tukajšnjega ljudstva.

7. Protestiramo proti razširjavi našemu prepričanju sovražnih časopisov, ki na najbolj nesramen način blatijo naše duhovnike, naše voditelje, naše učiteljstvo, naše zadrage in zavode; zahtevamo od vlade, da vsakega, koji prihaja v Prekmurje z namenom delati razdor s tem, da ustanavlja in razširja našemu krščanskemu prepričanju nasprotno časopise, pazno zasleduje in mu njegovo delovanje v tem oziru z vsemi naši vladi na razpolago stoječimi sredstvi onemogoči. Protestiramo še posebej odločno proti početi nesramni gonji in hujskariji napram nekaterim gg. duhovnikom, ki so bili svojčas edini razširjevalci in nosilci jugoslovanske ideje in slovenske misli v Prekmurju ter so se danes voditelji ljudstva, ker se s tem, če se to nemoteno sme vršiti, izpodkopava pri ljudstvu zaupnost do svojih slovenskih voditeljev.

8. Shod zaupnikov izraža enoglasno zahvalo slavni vladi, ki nam je poslala za ravnatelja gimnazije v Mursko Soboto gospoda, ki zahteva odločno, da se tamošnji gojenci vzgojujejo v krščanskem duhu in protestiramo odločno, da se mu delajo od raznih strani v tem delovanju težkoče ter obenem prosimo, da vlada podpira našo namero in iskreno željo, da se pri tej državni gimnaziji ustanovi že spočetkom novega šolskega leta konvikt, da bo revnim a nadarjenim prekmurskim in drugim slovenskim dijakom omogočeno obiskovati ta za Prekmurje velevažen učni zavod.

Sklenjeno in prečitano.

Beltinci, dne 20. junija 1920.

Mladinska organizacija. Dekliški in ženski tabor

za celo obojestransko zgornjo Dravsko dolino od Maribora do Dravograda se vrši v nedeljo,

dne 18. julija 1920,

na 800 m visokem hričeku pri lepi podružni cerkvi

Sv. Ignacija na Pohorju

v trški župniji Sv. Lovrenca nad Mariborom, 1½ ure od postaje „Brezno“, 2 uri od postaje „Sv. Lovrene na Pohorju.“ Železniška zveza je tja in nazaj zelo ugodna. Vlak od Koroške dospe v Brezno okoli 8. ure zjutraj in se vrne popoldne okoli 16. (4.) ure. Vlak iz Maribora dospe v Brezno okoli 8. uro zjutraj in se vrne popoldne okoli 18. (7.) ure.

S p o r e d:

1. Začetek tabora ob 10. uri: procesija z Najsvetejšim, pridiga in slovesna sv. maša za dekleta in žene.
2. Po sv. maši zunaj cerkve slavnostno zborovanje, govori deklet in žen iz posameznih župnij.
3. Govor č. g. Marka Krajnc iz Maribora.
4. Po taboru v cerkvi pete Marijine litanije. Dekleta in žene iz Podravja in Pohorja! To je Vaš dan! Glejte, da bo tako veličasten, kakor je bil deklški in ženski tabor na Brinjevi gori 20. junija. Takrat so se odlikovala ravno pohorska dekleta, ki so prišla celih 8 ur daleč na Brinjevo goro! Odbornice Deklških zvez in govornice, pridite nekoliko prej, da se pred službo božjo podrobneje pogovorimo o deklški organizaciji.

Deklške zveze! Naznanite takoj svoj odbor na naslov: „Zveza slovenskih deklet, Maribor, tiskarna sv. Cirila.“ Odbornice Deklških zvez ene dekanije! Snidite se kar najhitreje ter si osnujte dekanijski odbor, ki sestoji iz predsednic župnijskih Dekl. zvez! Dekanijski odbor si izvoli predsednico in tajnico. A tudi si naprosi izmed duhovnikov dekanije svojega duhovnega voditelja. Tudi dekanijski odbor naznanite brž ko ga ustanovite, na zgoraj navedeni naslov. — Dekleta! Če hočete močno in trdno deklško organizacijo, izvršite takoj in z veseljem naša navodila! Bolj ko boste same sodelovale, prej bo Vaša organizacija „Zveza slovenskih deklet“ izvedena. Brž na delo!

Deklška zveza v Prekmurju. Tudi Prekmurke se gibljejo. V Žiški so si s pomočjo tamošnjih šolskih sester že ustanovile Deklško zvezo. Imajo svoje mesečne shode z govori in deklamacijami. 30. junija se priredile igro s petjem. Po orlovskem taboru v Mariboru se bo vršil velik deklški in ženski tabor v Prekmurju!

Velika orlovska slavnost v Jarenini.

V nedeljo, dne 4. julija, je v Jarenini dopoldne dekanijski deklški shod, popoldne pa orlovski tabor z obširnim obsegom. Začetek dekanijskega shoda je ob pol 11. uri s cerkvenim govorom g. Evalda Vračka, potem je zborovanje deklet na prostem. Govori Cilka Krekova in dr. Capuder. Popoldan ob treh je javna telovadba s prostimi vajami in telovadbo na orodju. Po telovadbi je prosta zabava s petjem, licitacijo in drugim. Prodajala se bodo najboljša jarenska vina; tudi za jedila je dobro preskrbljeno. — Dekleta in fantje iz Slovenskih gor in obmejnih krajev, prihitite na to slavnost, da manifestiramo tu skupno za naše ideje.

Gospodarstvo.

Posnemajmo Amerikance!

V številki 9 „Gospodarskega lista“, glasila hrvat. slavons. gospodarskega društva kot osrednje za druge v Zagrebu je napisal gosp. Oton Frangeš jako zanimiv članek pod naslovom „Dječja gospodarska društva“, ki se glasi v prevodu sledeče:

„V Severni Ameriki, kamor potuje toliko naših ljudi na delo, so gospodarska društva podobna našim, njih člani pa so dečki in mladeniči v starosti od 10 do 18 let. Zdelo bi se, da je to nerazumno in za naše razmere neprikladno, vendar pa imajo ta deška društva jako lepo in važno nalogo. Dr. Velimir V. Stojković je proučeval ta društva v Ameriki in o svojih opazovanjih napisal prav zanimivo knjižico.

Naj torej slišijo naši gospodarji, kakšna so ta društva in kaj je njihov namen.

Amerikanski kmetovalec je v enem podoben našemu kmetovalcu. Tudi on se težko privadi novotarijam. Težko ga je prepričati o tem, da je n. pr. bolje sejati koruzo po vrsti, kakor pa z roko ali izbirati seme za prihodnje leto, že na steblo in ne iz že obranih oziroma obtrganih strokov.

Dečke je lažje prepričati take stvari, katerih se potem navadijo in drže tudi, ko so se postarali in postali samostojni gospodarji.

Ali sedaj razumete, kaj je dobrega na teh društvi? Pa slušajte dalje, kako se dela v njih.

Vsi dečki in mladeniči, katerim dovolijo starši, da pristopijo k tem gospodarskim društvom, plačajo malo članarino, izvolijo si predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in ostali odbor, prav tako, kakor odrasli gospodarji.

Zborovanj se udeležuje učitelj ali okrajni strokovni referent. Na teh zborovanjih se izjavi vsak mladi „član“, s čim se bo pečal na gospodarstvu svojega očeta. Eden bo prideloval n. pr. koruzo, drugi krompir, tretji bo odgajal preščka, četrti tele, peti purice, šesti piščeta, sedmi čebelo itd. — Kar pač deček zamore in sme z dovoljenjem svojega očeta.

Ako si je kak deček izvolil n. pr. da bo prideloval koruzo, izprosi si košček zemlje (njive) za se, pa to zemljo sam orje (ako je dovolj močan, drugače mu kdo pomaga) — sam seje, sam izbravi najlepše in največje stroke, (dokler je koruza še na polju) in jih zaznamuje s kakim trakom, da jih lažje spozna, sam obtrgava in sam spravlja koruzo domov. Vse to dela deček po navodilu učitelja ali očeta. Deček, ki prevzame nalogo, da bo gojil svinje, dobi doma preščka v starosti od 2 do 3 mesecev, ga sam krmi, snazi, goni na pašo itd.

Učitelj, ki vodi deško gospodarsko društvo, skrbi za to, da dobe dečki čim boljše seme, da se jim do deli dobra svinjska ali kokošja pasma, dobra vrsta sadnega drevja itd.

V Ameriki daje to dečkom država pod pogojem, da ji vrnejo toliko, kolikor so prejeli od nje semena, jaje, telet, preščkov itd. Pri nas pa bo to storilo rado „Gospodarsko društvo“ ako se kje ustanovi tako deško društvo.

Na jesen vsakega leta prireajo se v šoli razstave proizvodov deškega dela. Vsakemu dečku je treba, da razstavi svoje najlepše stroke koruze, ali najlepše komade krompirja, kokoši, preščka in sličnega, predložiti pa mora razven tega svoje zapiske, koliko je obdeloval zemlje, kako in koliko gnojil, koliko pridelal, oziroma koliko je prigojil kokoši, petelinov, jaje, puric, ali piščet ali zopet, koliko je vago lo prase iz početka, koliko ga je priraslo (do razstave) itd.

Ti zapiski morajo biti potrjeni od dveh odbor-nikov ali pa od predsednika deškega društva. Po tem kar so razstavili in zabeležili dečki, presoja razso-dišče njihovo delo in deli nagrade.

Razstavi slede izleti in igre, kar se vrši s splošnim veseljem in zadovoljstvom.

Kakor za dečke so v Ameriki taka gospodarska društva tudi za dekle. V njih se kosajo v vrtnarstvu, mlekarstvu, sušenju sadja, perutninoreji, šivanju, pletenju itd. Poglejmo pa sedaj kakšno korist donaja tako igranje!

V Ameriki se je ugotovilo, da so se otroci v splošnem tako razumno poprijeli dela, da so daleč prekosili doneske navadnega polja. Tako so n. pr. tam doneski od 1 katastralnega jutra (oral) koruze okrog 50 kg, med tem ko so dečki kukuruznjaki dajali 1400 do 1500 kg, da, najmarljivejši dečki so dobili celo črez 3000 kg koruznega zrnja na enaki površini zemlje.

V govedoreji, perutninoreji, vrtnarstvu in v vsem, kar otroci in mladeniči sploh pridelovati za morejo, ne zaostajajo njih uspehi nikjer za onimi odraslih gospodarjev, ampak jih mnogokrat presegajo jako.

Vzrok temu je dejstvo, da se mladina že zaradi razstave kosa med seboj, vsled česar dela z vso marljivostjo, kolikor ji pač dopuščajo moči; ona želi, da pokaže tudi svojim domačim, posebno pa staršem, kako in koliko zna delati vsled česar se v nji budi volja in veselje do dela. Pri tem se ravna mladina po navodilih učitelja, kako ji je po najnovejših preiskuj-njah vednosti postopati na polju, v vrtu in hlevu.

Tako iz mladeničev gotovo igraje postanejo napredni in marljivi gospodarji, katerim je delo veselje in njihov stan najdražje na svetu.

Na mladini obstoja svet — vsled česar bo na ta način iz vsakega dečka in mladeniča gospodarskega društva, ko postane mož, napreden gospodar in ker se je v mladosti navadil na društveno življenje, tudi pravi in vnet zadružnik. Kar je dandanes prvi pogoj

za gospodarski napredek posameznika in celega na-roda.

Vidite, tako se dela v Ameriki! — Sedaj pa vas vprašam, ali ni to res lepa naprava in ali bi se ne dalo vpeljati tudi pri nas?

Kdor ima dobro misel in voljo, da je to mogoče, naj prosí uredništvo „Gospodarskega lista“ za navodilo in pravila, da vidimo, ali bi ne zamogli tudi mi zgraditi na podlagi mladine našemu gospodarstvu boljše prihodnost!

Tedenske novice.

Toča in neurje.

Velik up smo imeli, da bo letošnja dobra letina odpravila draginjo in pomanjkanje. Vse je kazalo tako lepo: vinogradi, sadonosniki in polje. Za 3 do 4 tedne smo bili v maju naprej napram letu 1919. Listi so že pisali o zgodnji in blagoslovljeni letini. A prišel je deževen in viharan mesec junij. Deževalo je ves mesec junij skoro vsak dan. Poginilo je ogromno sena, mnogo ga je voda odnesla, oziroma poblatila. Žito je že od neprestanega dežja bilo zbito v fla — zgodnji krompir gnije in drugi sadeži so vsi močno zaostali.

A to še ne bi bilo najhuje. Zadnje dni prejš-njega tedna pa je vsak dan toča obiskala različne kraje. Velik del Slovenskih goric in bogatega Drav-skega polja je popolnoma ugonobljen. Najhuje pa je toča klestila v soboto, dne 26. junija, po Slovenskih goricah. Dobili smo o tej nesreči ta-le poročila:

Pesnica, 27. junija, Včeraj, dne 26. junija, o-koli 5. ure popoldne, je prihrumela od severozapadne strani grozna nevihta, kakoršne še stari ljudje ne pomnijo. Oblaki so stali silno nizko in so bili črno-sivi, široki bliski so švigali na vse strani. Malo mi-nut pred padanjem toče je nastal čuden mir. Soparno je bilo kakor v kotlu. Ptice so se poskrile v zavetja in so s čvkanjem naznanjale hudo uro. Ljudje so hi-teli pod streho, goveda je mukala. Bilo je kakor da se bliža sodni dan. In že se je odprlo nebo. Toča, debela kakor kurja jajca, je v oglatih kosih padala na rodovitne slovenjgorske livade. Zabučal je vihar, ki je rul drevje. Toča je padala v okolici Pesnice ce-lih 5 minut neprestano brez dežja. V nekaterih tre-notkih so bila sadna drevesa skoro docela gola, ra-vno tako vinogradi. Žito, koruza, krompir, nepokošeno seno, vse to pa je bilo v nekaterih minutah po-polnoma zbito v fla. Ob državni cesti Lajtersberg — Pesnica je ležalo toliko sadja, da je bila vsa cesta ob straneh ped debelo pokrita. Le malokateri jabolko je še ostalo na drevesu. Toča je segala od železniške postaje Pesnica do lajtersberškega železniskega pre-voja. Pisec teh vrstic je sam videl to-le čudo: Na lajtersberški cesti vstric posestva g. Babiča stojita med drugimi dve jablani. Spodnje drevo je popolno-ma zbito, oropano bogatega sadu in po večini tudi li-stja. Sosednje drevo, ki je oddaljeno od prvega samo 10 m, pa je popolnoma ohranjeno. Tu je bila meja neurja. Toča je na nekaterih hišah razbila tudi stre-šno opeko, da je lilo v hiše in tudi tam napravilo o-gromne škode. Kolikor mi je znano, je toča in neurje segalo v te-le župnije: St. Jurij ob Pesnici, Svočina, Gornja in Spodnja Sv. Kungota, St. Ilj, Jarenina, predmestna Matere Milosti, Sv. Marijeta, St. Peter, Sv. Barbara, Smartin in Vurberg. Škoda je nepopi-sna. Odkod hočemo vzeti živila za sebe in delavce? Pri sedanjih draginjah in pomanjkanju denarja je pač nemogoče, da bi si jih mogli dovolj nakupiti. Zakte-vamo takojšnjo pomoč od države!

Drugo poročilo pravi: V nedeljo, dne 27. juni-ja, okoli 3. ure, je hudo neurje s točo, kateri je sle-dil velik naliv, ugonobilo poljske pridelke velikega dela Ptujkega polja. Nastal je strašen vrtimec, ki je odkrival strehe, toča je padala nekaj minut suha in debela kakor srednji krompir. Bile so to cele kepe. Oh, kako je zgledalo po toči naše bogato žitno polje! Rumena rž in bujna pšenica je popolnoma posekana in zbita v tla. Krompir leži gol po njivah. Naliv je odnesel gorlo rodovitno prst. Po nekod niti ni na njivah več razvidno, kak sadež je bil tam. Ko se je zopet zjasnilo, so cele trume ljudi hodile po širnem polju od Rač do Ptujke gore. Po cestah in jamah je deroča voda nosila cele grmade žitnega klasja in iz-ruvanega krompirja. Uničeni smo! Če ne bo pomoči, kaj bomo z našimi otroci, kaj bomo dali delavcem?! Čudimo se, da še do danes, 30. junija, ko te pišem, ni ne mariborsko in ne ptujsko okrajno glavarstvo prav nič storilo, da bi se škoda čimprej cenila. Pa bodo menda oblasti nam ubogim kmetom še naprej pretirano predpisovale dohodninski davek. Pojdite si sedaj, gospodje, ki vidite samo nas kmete kot vojne dobičkarje, trgovcev in verižnikov pa ne, gledat, ka-ko je naše bogastvo! In vi socialni demokratje in ko-munisti, ki vedno kričite, kako se kmetu dobro godi: pogledajte si našo nesrečo! Celo leto smo se trudili, a sedaj smo vsega oropani. Kričati in hujskati je lah-ko proti kmetu, a težave in nadloge trpeti z nami pa nihče ne ume. Ker se leto za leto ponavlja toča in proti njej nimamo obrambnih sredstev, ne boče druga nič pomagalo, kakor da naša Kmetiska zveza ali pa kar vlada sama čimprej ustanovi državno zavaroval-nico zoper škodo po toči. Zahtevamo, da se to čim-preje izvede!

Dostavek uredništva: Slovenska Kmetiska zve-za je dne 30. junija poslala Jugoslovanskemu klubu naslednjo prošnjo: Hudo neurje s točo je dne 26. in 27. junija 1920 popoldne uničilo vinograde, oziroma sadno letino ter poljske pridelke v teh-le občinah: Gornja Sv. Kungota, Vrtnice, Gradiska, Dobrenje, Pes-nica, Ranca, Lajtersberg (del občine), Jarenina (del), Grušova, Dragučova, Sv. Marijeta ob Pesnici, Sv.

Peter, Duplek, Zimica, Žikarce, Korena, Sv. Barba-ra, Gorica pri Račah, St. Ilj (del), Rače, Podova, Sv. Marijeta na Dravskem polju in še nekaterih dru-gih mariborskega okraja. V ptujskem okraju: Cir-kovce, Šikole, Pleterje, Župečja vas, Rogoznica, Jir-šovec, Janževci, Vurberk in deli občin, ki mejijo na prej imenovane občine. Prebivalstvo omenjenih občin se nahaja v silno mučnem položaju. Ogromni večini je v označenih krajih uničena vsa letošnja bogato-obetajoča letina. Celo krompir in koruza sta od toče in naliva tako prizadeta, da naši ubožni sloji niti te-ga živeža ne bodo imeli. Nujno prosimo vlado, da ta-koj da ceniti škodo, ki jo je toča in neurje napravilo v omenjenih občinah. Pred vsem prosimo, da se ceni škoda na poljskih pridelkih, sadju in vinogradih. Tu-di prosijo davkoplačevalci v omenjenih občinah, da se jim ustavi plačevanje in odmera davkov. Za ubo-žne sloje, posebno viničarje, ki se nahajajo sedaj v največji bedi, prosimo, da jim vlada preskrbi živila. V omenjene občine se naj takoj pošlje dovolj semen-ske ajde, da njive ne bodo ležale prazne.

Visoka odlikovanja. Regent Aleksander je od-likoval ob priliki poseta Slovenije škofa Jegliča, pred-sednika Slovenije dr. Brejca in ministra dr. Koroš-ča z redom Sv. Save I. razreda.

Viničarski shod v St. Lenartu v Slov. gor. V nedeljo, dne 27. junija, so se pri Sv. Lenartu zbrali viničarji in kmetski delavci iz Slovenskih goric. Po-sebno dobro sta bili zastopani župniji Sv. Lenart in Sv. Jurij. O organizaciji sta govorila urednik Žebot in tajnik Krepek. Za omenjeni župniji sta se izvolila odbora, ki bosta vodila naprej prepotrebno organiza-cijo kmetkega delavstva. Na koncu dobro uspelega zborovanja so bile sprejete te-le resolucije: 1. Zaup-niki okraja St. Lenart, zbrani na zborovanju JSZ pri Sv. Lenartu, toplo pozdravljamo uspešno in plo-donosno delovanje JSZ in izjavljamo, da je uresni-čenje krščansko-socialne ideje edini spas kmetko-delavskih krogov, zlasti tudi viničarjev. 2. Pozivlja-mo vlado, da stopi pred ustavno voljeno zbornico čimprej z obširnimi, temeljito izdelanim socialno re-formiranim načrtom in da stori vse potrebno, da se izvede socialno zavarovanje na široki podlagi, v ka-terem bi bilo preskrbljeno tudi za viničarje in kmet-ske posle. 3. Pozivljamo vlado, da v najkrajšem ča-su izvede preosnovo zastarelega viničarskega reda z dne 2. maja 1886 na Stajerskem in da nadalje izvede vse, da se položaj ubogih viničarjev in kmetskih de-lavcev čimprej zboljša in da se jim za zimo oskrbi po ceni obleka.

„Slov. Gospodar“ pred poroto.

Vsi so se navalili na naš list: liberalci, samo-stojneži, nemčurji in socialni demokratje. Radi bi s tožbami uničili „Slov. Gospodarja“, ki že nad 50 let krepko in neustrašeno brani pravice slovenskega kmetkega in delavskega ljudstva. Napravili so si ti naši neprijatelji ta-le načrt: Urednike spravimo v ječo, listu pa z velikimi pravnimi stroški onemogo-čimo izhajanje. A ne eden, ne drugi, črn naklep se jim ni posrečil. V jamo, katero so kopali našim ured-nikom, so se zvrnili sami.

Mesar, krčmar ter revizitor živine Habjan iz Šmarja pri Jelšah je tožil urednika Fr. Žebota radi poročila o napadu nemčurjskih in pretepaških samo-stejnežev na udeležence tečaja Kmetke zveze v Šmarju dne 22. jan. t. l. Dasiravno so divjašva sa-mostojnežev ob tem napadu obsojali celo naši nepri-jatelji, vendar se je mesar Habjan osmelil in je tožil Žebota pred poroto. Obravnava se je vršila dne 23. junija. Habjana je zastopal šmarski advokat — libe-ralci in samostojnež — dr. Zabukošek. Žebota pa je zelo spretno zagovarjal mladi mariborski odvetnik g. dr. Alojzij Juvan. Sodišču je predsedoval sodni svet-nik dr. Pihler. Obtoženec je nastopil dokaz resnice. Odlične priče, med temi deželni poslanec in župan Vrečko in župan Stoklas, so potrdili dogodke, kakor jih je opisal „Slov. Gospodar.“ Habjanov zastopnik dr. Zabukošek je neugodni položaj, v katerem se je nahajal mesar Habjan, takoj izrazil s tem, da je predlagal preložitve obravnave v svrhu zaslišanja no-vih prič, čemur je sodišče ugodilo.

V soboto, dne 26. junija, pa je stal pred porot-niki priljubljeni pisatelj in urednik Januš Golec. To-žili so ga Sedlarci, ali pravzaprav 20 vaščanov vasi Sedlarjevo ob Sotli, ki so bili v to nahujskani od li-beralnih glavarjev. G. Golec je napisal za zadnjo šte-vilko „Slov. Gospodarja“ leta 1919 in za prvi dve l. 1920 podlistek, v katerem na šaljiv način opisuje vas in prebivalstvo vasi Sedlarjevo in njega navade ter običaje. Dasiravno je g. Golec takoj po objavi tega podlistka pisal advokatu dr. Božiču, zastopniku Sed-larcev, da ni imel s podlistkom namena koga osebno žaliti, vendar so zapeljani Sedlarci tirali ta nedolžni podlistek pred drago poroto. G. Golec je nastopil do-kaz resnice. Sedlarce je namesto dr. Božiča zastopal vodja mariborskih mladoliberalcev dr. Koderman, g. Goleca pa je zagovarjal dr. Josip Leskovar. Sodišču je predsedoval višji sodni svetnik Ravnikar. Obrav-nava je trajala od 9. ure popoldne do 7. ure zvečer. Porotniki (predsednik župan Sterman iz Hardeka) so glavno vprašanje, ali je g. Golec kriv, zanikali z 9 proti 3 glasom. Predsednik sodišča je nato razglasil oprostilo razsodbo. Ubogi zapeljani Sedlarci morajo plačati ogromne stroške velike pravde in 3 advokate. Drag špas je to, če se pustijo ljudje zapeljati v tož-bo od brezvestnih liberalcev.

Pravica je zmagala. „Slov. Gospodar“ pa bode odslej še z večjo vneto branil pravice slovenskega kmetkega in delavskega ljudstva.

Mala naznanila.**Razna!****POZIV!**

Vsled sklepa občnega zbora z dne 24. julija 1919 se je združila „Spar- und Darlehens-Kassen-Verein Oberradkersburg“ r. g. m. u. H.

v Gornji Radgoni razdružila in stopila v likvidacijo.

Likvidacija zadruge se je vpisala skledom okroglega sodišča v Mariboru z dne 17. junija 1920. Firm. 565/20 - Gen. I. 71/28 v zadržni register.

To se naznanja v smislu § 40 zadržnega zakona ter se ob enem pozivajo vsi upniki, da prijavijo svoje terjatve do 24. julija t. l. v zadržni pisarni.

Spar- & Darlehenskassenverein Oberradkersburg r. g. m. u. H. v likvidaciji. 552

A 208/20-8

Prostovoljna prodaja nepremičnin.

V zapuščenih zadevah po Juriju in Alojziju Meser dovolji se na predlog dedičev prostovoljna prodaja posestev, vl. št. 50, 91, 113 davč. obč. Črmlenšak, ter 172 obč. Selce, obstoječih iz hiše, gospodarskega poslopja in zemljišč, kje se vrši

dne 23. julija 1920, popoldne ob 13. uri

na licu mesta v Črmlenškem. Poslopja so cenjena na 1000 K, vsa zemljišča na 2495-71 K. Vzklicne cene so cenilne vrednosti, pod temi se ne prodaja. Natančnejši dražbeni pogoji se lahko upogledajo pri podpisani sodnji v uradnih urah.

Okrajna sodnja pri Sv. Lenartu dne 15. junija 1920.

Jurij Juteršnik

likar in pleskar, Maribor, Brandisova ulica 3, se priporoča za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del. 554

Fant 4 leta star se da za svojega. Povprašati je Vojaske trg 8, pri „Adamič“ Maribor. 532

PRVA SLOV. BRIVNICA

Aleksandrova (Tegethova) ul. 22 (preje g. Gredlič)

se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo jamči **FRAN NOVAK, BRIVEC.**

Kupl sei**Lastniki gozdov pozor!**

Kdor želi svoje gozdove, ki so za posekati, prodati poštenemu lesnemu trgovcu, naj naslovi z navedbo velikosti gozda, tozadnje ponudbe na upravo lista. 509

Kosti, ščetine, staro železo, cunje

kupuje vsako množino po najvišjih cenah. **KAREL SIMA, POLJČANE.**

Prodaja sei**LEPA KOBILA**

fine postave, v 6. letu, visoka, rumene barve, izvrstna za voz, ne pri vaku in ne pri avtomobilu, je po niski ceni na prodaj pri g. ŠIFKO, prekajevalec v Studencih pri Mariboru.

Prodaj spalno sobo, komplet in kuhinjo, vse novo, Maribor, Meljska cesta št. 59, Martičič. 557

!! Lep vinograd !!

z vinčarjijo in sedmim gozdom, eno uro od Ptuj se po ceni prodaja. **L. O. R. G. E. R.**, Frankopanova ulica 6, Maribor. 510

Prodaja se posestvo

njive, travniki, veliki sadonosnik, vinograd, hosta, velika poslopja, seno, otava, slama, preša. Povprašati pri Gašpar Popovič, Brezje št. 17, pošta Loče pri Poljčanah. 555

Večje posestvo na prodaj

Prodaja se lepo večje posestvo v Spitališču pri Konjicah, Stajersko, obstoječe iz polja, travnikov, gozda in gospodarskih poslopij. Natančne poizvedbe pri g. Juriju Prah, Sv. Duh-Loče pri Poljčanah. 541

Hiša z vrtom in

gestilniško koncesijo v Mariboru, Urbanjeva ulica 28, se prodaja. Vprašati je pri gosp. dr. Karolu Škapinu, odvetniku v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 12. 562

A. VERBAJS,

Tehnika - elektrotehnika, Dobavlja vse v to stroko spadajoče predmete kakor inštalacijsko blago, žarnice, žice itd. 548 Cene nizke.

Ljubljana, Linhartova ul. 4

Na debelo!

Na drobno!

OBLEKO.

Priproste in najfinije. Točno in solidno delo, Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri:

ALOJZIJ ARBETER, Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 401

Zrebica pol-poni, 3 leta, krotka in brez vsake hibe, se prodaja. Naslov v upravi lista. 559

Preša ali stiskalnica z drevesne ma košena se prodaja. Franjo Čuček, Meljska cesta 29 Maribor. 591

Dobičkanosno posestvo postojanka za trgovino, blizu glavnega kolodvora se prodaja. Vprašati je pri Krambergerju, Aleksandrova cesta 61, Maribor. 565

Na prodaj

mlinski kamni za žrnje, dalje lepi brusni in kosni kamni, cena po dogovoru. Jožef Planina, Rogatec. 380

Službe:

Priden hlapec za konje se sprejme proti dobremu plačilu predstavi se naj pri Högenwartin v Framu. 567

Učencea, zdravega in pridnega poštenih staršev sprejme takoj Mihael Dobravc slikar in pleskar v Celju, Gosposka ulica 2. 546

Sprejemem dva hlapca

k boljšim konjem. Upošteva se le marljivi, trezni in pošteti delavci. Dobra hrana in plača. V slučaju sprejema se potni stroški v Ljubljano povrnejo. Zglasiti se je v veletrgovini Frančenda, Ljubljana, Emonska cesta 8. 536

Anton Rajšp, lončar v Hočah išče pomočnika za izdelovanje posode (pri šajbi) in peči zaradi plačila po pogodbi. 563

Priden viničar s delavskimi močmi se sprejme za majhen vinograd. Vprašati je v upravnistvu. 566

Iščem samostojno pridno in vestno kuharico na deželo v trgovino, v lepem kraju Stajerske. Naslov pove upravnistvo lista. 558

Agitirajte za Slovenski Gospodar.

Ravno so došle

večje množine blaga iz inozemstva, zato razpošiljam po celem kraljest. po zelo nizkih cenah:

Čaj	Kava
Kakao	Riž
Mandeljine	Olje
Čokolado	Milo
Paprike	Bombone
Zafran	Konjak
Vanilije	Rum
Rokice	Slivovko
Fig	Slive
Paradižnik	Kremo
Rozine	Sveče
Dišave	Testonine
Limone	Zveplo
Pomaranče	Galico

Anton Močnik**CELJE, GLAVNI TRG.****Pšenična moka 00**

Pšenični zrob
Fina sol
Svinska mast
Bučno olje
Pralna soda
Rižov škrob
Vžigalice
vse po najnižji ceni
M. BERDAJS
MARIBOR
TRG SVOBODE.

Išče se

strojnik

k motorju (Dieselmotor), kateri se mora razumeti tudi na jarem (Vollgatter). Ponudbe s pričevalni

Ludovik Kuharič
v Ormožu.

Istotam se sprejme tudi **en žagar**

tako tudi

2močna učencea
za trgovino. 535

Naročajte naše liste!

PIROL

je izkušeno ubranljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane K 3.—. Dobi se pri

Magdalenski lekarni v Mariboru

Veletgovina
Turkovič & Kühar
Maribor, Cankarjeva ulica št. 26.
Telefon 373

priporoča veliko zalogo vseh vrst živil, kolonijalnega blaga, stavbenega materijala, železa, sirovine drv za kurjavo itd. 564

Med. univ.

Dr. Viljelm Blanke
ordinira od 1. julija naprej v **PTUJU, Panonska ulica 18,**
zraven pošte, 1. nadstropje.

Otvoritev trgovine z železnino

PINTER & LENARD

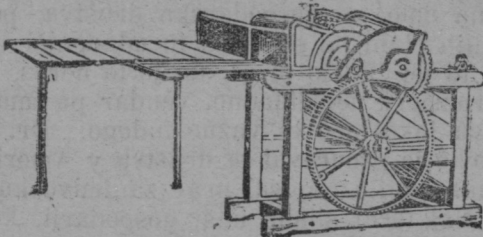
v Mariboru, Aleksandrova cesta 32-34,
bode 1. julija 1920.

Za obiljen obisk se priporoča

PINTER & LENARD.

POZOR!**Priporočam za predstojalec žetev sledeče stroje.**

kateri imam po primerni ceni v zalogi kot vitle, mlatilnice za ročni ter pogon na vitel, žitne čistilne mlne, grozdne, ter sadne mlne s kamnitimi valci, vinske stiskalnice, slamoreznice, koruzne robkarje, reporeznice, travniške grablje, gnojnične črpalke v dolgosti 3.50 do 4.50 m kakor posebno veliko zalogo pocinkanih brzoparilnikov v velikosti 50. do 160 l. — Popravilo strojev se strokovnjaku izvrši. — Oskrbim tudi slamorezno nože ter druge delce. — Priporočam, da si vsak posestnik pred nakupom stroja ogleda, katerih ne silim k nakupu. Na dop se se točno odgovarja. Postrežba solidna

IVAN HAJNY MARIBOR

Aleksandrova cesta 45 nasproti glav. kolodv.

Miši, podgane, stenice, ščurki.

In vsa golazen mora poginiti, ako uporabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti polskim mišim K 8, za podgane in miši K 8, za ščurke K 10, Posebna močna tinktura za stenice K 10—

uničevalec moljev K 10, prašek proti mrčesom K 6 in 12; mazilo proti ašem pri ljudeh K 5 in K 10; mazilo za uši pri živini K 6 in K 10; prašek za uši v obleki in perilu K 6 in 10; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničev, rastlin) K 10. Prašek protimravijam K 10. Pošilja po povzetju

M. Jünker, Petrinjska ul. 3.,
121 Zagreb 19.

Trgov. pri večem odjemu popust.

POZOR!**Alojzij Gnušek,**

Maribor, Glavni trg 6

prodaja po najnižjih cenah sledeče kranjske vrvarske izdelke iz pristne konoplje. **Konopce** (štrange) močne in navadne, uzde, plotene in navad., cungeoce, kratke in dolge, vrvi za perilo po 20 in po 40 m dolge. 407

Naznanilo!

Podpisani naznanjam, da že izdelujem ali prešam ripsovo repično olje, zatoorej vabim vsakogar, kdor ima rips ali repico za olje za zamenjati, lahko takoj pride in olje dobi tudi takoj, vsi tisti, ki imajo rips (repico) že pri meni, si naj pridejo po olje, kadar koli hočejo. Vsakemu se bo dobro postreglo.

S spoštovanjem

Tomaž Krejnc.

Fram (Frauheim).

560

VINSKE STEKLENICE

7/10 buteljke in po najboljši ceni

slamnate omote **kupi** Veletgovinavina **PUGEL & ROSSMANN, MARIBOR, Trg svobode.****Preselitev trgovine!**

Slavnemu občinstvu naznanjam, da se je preselila trgovina Rotovski trg št. 8

(prejšnja mestna prodajalna)

v Gosposko ulico št. 4, Maribor

(preje trgovina QUANDEST.)

Moj trud boče tudi za naprej preskrbeti svoje odjemalce vedno s svežim in najboljšim blagom po najnižjih cenah ter iste z vsem zadovoljiti.

Odličnim spoštovanjem

JAKOB PREAC, trgovec

501

S 1. julijem otvorim svojo odvetniško pisarno v MARIBORU, Aleksandrova . . . cesta šte. 18, 1. nadstropje.

dr. Alojzij Juvan

587 odvetnik 492

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda Tempel vrelec, namizna voda Styria vrelec, medicinalna voda Donatski vrelec, medicinalna voda

zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih.

Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah.

Posajnila daje

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina